Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
P. MENGOZZI
представено на 12 февруари 2015 година[1]

Дело C-543/13

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank
срещу
E. Fischer-Lintjens
(Преюдициално запитване,

отправено от Centrale Raad van Beroep (Нидерландия)

„Преюдициално запитване — Здравно осигуряване — Регламент (ЕИО) № 1408/71 — Член 27 — Понятие за пенсии, платими съгласно законодателството на две или повече държави членки — Отпускане на пенсия с обратно действие в държавата членка на пребиваване — Обратно действие на здравно осигуряване“

I – Въведение

1. Настоящото преюдициално запитване, отправено от Centrale Raad van Beroep (Нидерландия), се отнася до тълкуването на член 27 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността[2], изменен с Регламент (ЕО) № 631/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г.[3] и с Регламент (ЕО) № 1992/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г.[4] (наричан по-нататък „Регламент № 1408/71“).

2. По-конкретно запитващата юрисдикция иска да установи дали понятието „платими“ пенсии съгласно член 27 от Регламент № 1408/71 може да се тълкува в смисъл, че от решаващо значение за преценката от коя дата е „платима“ дадена пенсия, е датата, на която е прието решение за отпускане на пенсия и след която пенсията е била изплатена, или това е началната дата на отпуснатата с обратно действие пенсия. В случай че се приеме втората хипотеза, посочена в първия ѝ въпрос, запитващата юрисдикция иска да се установи дали това тълкуване е съвместимо с обстоятелството, че съгласно националното право получателят на пенсия, за която се прилага член 27 от Регламент № 1408/71, не може да се осигури към здравноосигурителна каса със същото обратно действие.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26, консолидиран текст, ОВ [1997 г.] L 28, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35.

3 — ОВ L 100, стр. 1.

4 — ОВ L 392, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 288.

3. Тези въпроси се вписват на рамките на производство между Raad van Bestuur van de Sociale verzekeringsbank (Управителен съвет на социалноосигурителния институт, наричан по-нататък „SVB“) и г-жа Fischer-Lintjens по повод на оттеглянето на удостоверение, наречено „удостоверение по член 21“ [5], удостоверяващо, че г-жа Fischer-Lintjens е била освободена от задължението за здравно осигуряване в Нидерландия, което съгласно разглежданата в главното производство национална правна уредба е задължително за ползването на медицински услуги в Нидерландия за сметката на тази държава членка.

4. Г-жа Fischer-Lintjens е родена на 1 декември 1934 г. До 1 септември 1970 г. тя пребивава в Нидерландия. След това пребивава в Германия до 1 май 2006 г. Считано от тази дата, г-жа Fischer-Lintjens отново пребивава в Нидерландия.

5. От октомври 2004 г. Федерална република Германия отпуска на г-жа Fischer-Lintjens вдовишка пенсия. След като през 2006 г. напуска Германия, тя се установява в Нидерландия и се регистрира към нидерландския здравноосигурителен орган (наричан по-нататък „CZ“) чрез формуляр E 121 [6] и така, считано от 1 юни 2006 г., е можела да изисква обезщетение на основание член 28 от Регламент № 1408/71 в тежест на Федерална република Германия. Г-жа Fischer-Lintjens също така е внасяла вноски в Германия за германското здравно осигуряване.

6. На 20 октомври 2006 г. компетентният към онзи момент орган, а именно College voor zorgverzekeringen (наричан по-нататък „Cvz“) [7], издава на г-жа Fischer-Lintjens удостоверението по член 21, чиято цел е да послужи като доказателство пред нидерландският орган, който отговаря за събирането на здравноосигурителните вноски, че не се дължат вноски в Нидерландия. Съгласно това удостоверение г-жа Fischer-Lintjens не била осигурена по реда на Общия закон относно специалните медицински разходи (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, наричан по-нататък „AWBZ“). Посоченото удостоверение е със срок на валидност от 1 юни 2006 г. до 31 декември 2010 г., при условие че обстоятелствата останат непроменени.

7. Макар г-жа Fischer-Lintjens да е навършила 65 годишна възраст, с което е придобила право на пенсия в Нидерландия, считано от 1 декември 1999 г., по силата на Закона за общото осигуряване за старост (Algemene Ouderdomswet, наричан по-нататък „AOW“), тя подава заявление за тази пенсия едва през май 2007 г.

8. С решение от 8 ноември 2007 г., изменено на 24 април 2008 г., SVB предоставя на г-жа Fischer-Lintjens пенсия с обратно действие за една година назад от датата на подаване на молбата, тоест считано от 1 май 2006 г.

9. Г-жа Fischer-Lintjens обаче не съобщава на CZ, на Cvz и на германската здравноосигурителна институция (наричана по-нататък „DAK“) промените в нейното положение по отношение на обезщетенията, получени до октомври 2010 г.

10. Едва на 21 октомври 2010 г. г-жа Fischer-Lintjens уведомява Cvz, в рамките на молбата ѝ за удължаване на срока на действие на удостоверението по член 21, че получава пенсия по реда на AOW, считано от 1 май 2006 г. Вследствие на това с решение от 2 ноември 2010 г. този институт я уведомява, че съгласно AWBZ и Закона за здравното осигуряване (Zorgverzekeringswet,

5 — Това декларативно удостоверение е основано на член 21 от Декрета от 1999 г. за разширяване и ограничаване на кръга на здравноосигурените лица (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999).

6 — Формулярът E 121, който е уеднаквен в рамките на Европейския съюз, представлява удостоверение, необходимо за вписването на получател на пенсия, изплащана от дадена държава членка, към осигурителната институция по мястото на пребиваването му.

7 — Според запитващата юрисдикция правомощията на Cvz във връзка с издаването на удостоверение по член 21 били прехвърлени, считано от 15 март 2001 г., на SVB. Издадените от Cvz удостоверения обаче се считали за издадени от SVB, което обяснявало защо този институт е страна по спора в главното производство.

наричан по-нататък „Zvw“) тя подлежи на задължително здравно осигуряване и поради това дължи здравноосигурителни вноски в Нидерландия. Това решение е основано на факта, че положението на г-жа Fischer-Lintjens вече не ѝ е позволявало да получи удостоверението по член 21, поради което същото е оттеглено с обратно действие.

11. Вследствие на това DAK възстановява здравноосигурителните вноски, платени от г-жа Fischer-Lintjens в Германия за периода след 1 юни 2006 г. Впоследствие CZ отправя до г-жа Fischer-Lintjens искане за възстановяване на медицинските разходи в размер на повече от 11 000 EUR, които са били възстановени на тази държава членка.

12. Освен това Cvz счита, че г-жа Fischer-Lintjens е била длъжна да се осигурява по реда на AWBZ и Zvw, с обратно действие. Доколкото обаче член 5, параграф 5 от Zvw предвижда, че осигуряването с обратно действие е допустимо само за период до четири месеца, считано от датата на възникване на задължението за осигуряване, г-жа Fischer-Lintjens трябвало сама да заплати разходите за медицински грижи, възстановени на Федерална република Германия за неосигурения период. При все това тя разполага с нидерландска здравна осигуровка, считано от 1 юли 2010 г.

13. След като жалбата ѝ е отхвърлена , г-жа Fischer-Lintjens оспорва успешно решението на Cvz пред Rechtbank Roermond. Според тази юрисдикция полученото от г-жа Fischer-Lintjens удостоверение по член 21 е имало за цел да произведе правни последици, които не могат да бъдат заличени с оттеглянето му.

14. SVB, на който междувременно са прехвърлени правомощията на Cvz, обжалва това съдебно решение пред запитващата юрисдикция, като твърди, че удостоверението по член 21 е акт с чисто декларативен характер, подобно на формуляр E 121.

15. Запитващата юрисдикция счита, че SVB е имал правомощие да оттегли с обратна сила удостоверението по член 21, но че при това си действие не е взел предвид в достатъчна степен интересите на г-жа Fischer-Lintjens. Според запитващата юрисдикция принципът на правната сигурност може по-специално да изисква фактическата компетентност за предоставяне на пенсии и за покриване на разходите за обезщетения в натура да възниква едва от датата на решението за отпускане на пенсия, с което е определено, че заинтересованото лице действително има право да получава поисканата пенсия. Поради това запитващата юрисдикция иска да установи от кой момент разглежданата в главното производство пенсия е фактически „платима“ по смисъла на член 27 от Регламент № 1408/71 на г-жа Fischer-Lintjens, тъй като тази юрисдикция счита, че прилагането на този член с обратно действие ще доведе, по принцип, до различни правни последици, също с обратно действие, включително — в настоящия случай — до задължение за здравно осигуряване в Нидерландия.

16. При тези условия Centrale Raad van Beroep решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1. Следва ли понятието „платима“ [пенсия] по смисъла на член 27 и сл. от Регламент № 1408/71 да се тълкува в смисъл, че от решаващо значение за преценката от коя дата е платима дадена пенсия е датата на издаване на решение за отпускане на пенсия, въз основа на което пенсията е била изплатена, или това е началната дата на отпуснатата с обратно действие пенсия?

2. Ако под понятието „платима“ [пенсия] се има предвид началната дата на отпуснатата с обратно действие пенсия: съвместимо ли е с това тълкуване обстоятелството, че съгласно нидерландското законодателство пенсионерът, за когото се прилага член 27 от Регламент № 1408/71, не може да сключи здравноосигурителен договор със същото обратно действие?“.

17. SVB, нидерландското и германското правителство и Европейската комисия са представили пред Съда писмени становища по тези въпроси.

II – **Анализ**

A– *По първия преюдициален въпрос*

18. С първия си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска по същество от Съда да установи от кой момент пенсия, отпускана от държавата членка на пребиваване на социалноосигурено лице, трябва да се счита за „платима“ по смисъла на член 27 от Регламент № 1408/71, за да се определи във връзка с това моментът, считано от който компетентността за заплащане на медицински грижи за това лице е прехвърлена на тази държавата членка на пребиваване, с оглед на особеностите на случая в главното производство.

19. В това отношение трябва преди всичко да се подчертае, че до 30 април 2006 г. органите на Федерална република Германия безспорно са били компетентни по отношение на г-жа Fischer-Lintjens, тъй като последната е получавала вдовишка пенсия, отпускана от тази държава членка, и е пребивавала в нея.

20. Компетентността на германските органи в областта на пенсията и здравното осигуряване не е поставена под въпрос от връщането на г-жа Fischer-Lintjens в Нидерландия и решението ѝ да пребивава в последната, считано от 1 май 2006 г.

21. Съгласно стълкновителната норма, закрепена в член 28, параграф 1 от Регламент № 1408/71, пенсионер, който има право на пенсия съгласно законодателството на една държава членка или на пенсии съгласно законодателството на две или повече държави членки и който няма право на обезщетения съгласно законодателството на държавата членка, на чиято територия пребивава, въпреки всичко получава такива обезщетения, доколкото би имал право на това съгласно законодателството на държавата членка или поне на една от държавите членки, които са компетентни по отношение на пенсиите, ако пребивава на територията на съответната държава.

22. В настоящия случай именно на това основание, от една страна, г-жа Fischer-Lintjens получава през октомври 2006 г. удостоверението по член 21 от Cvz, потвърждаващо, че с оглед на германската ѝ пенсия тя не дължи здравноосигурителни вноски в Нидерландия, и от друга страна, разходите за медицинските грижи, които е получила в тази държава членка, са за сметка на компетентния орган на държавата членка, която изплаща пенсията, а именно Федерална република Германия, в която г-жа Fischer-Lintjens продължавала да плаща здравноосигурителни вноски.

23. След като обаче г-жа Fischer-Lintjens е получила нидерландска пенсия, вследствие на заявлението, което подава през май 2007 г., положението ѝ излиза от приложното поле на член 28, параграф 1 от Регламент № 1408/71, за да премине към това на член 27 от същия регламент.

24. Съгласно последната разпоредба пенсионер, който има право да получава пенсии съгласно законодателството на две или повече държави членки, едното от които е законодателството на държавата членка, на чиято територия пенсионерът пребивава, и който има право на обезщетения съгласно законодателството на последно посочената държава членка, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на член 18 от Регламент № 1408/71 и на приложение VI към него, получава такива обезщетения от и за сметка на институцията по мястото на пребиваване като пенсионер, чиято пенсия е платима единствено съгласно законодателството на последно посочената държава членка.

25. Както Съдът вече е постановил, системата, въведена с членове 27 и 28 от Регламент № 1408/71, установява връзка между компетентността за отпускане на пенсии и задължението за покриване на разходите за обезщетенията в натура, от което следва изводът, че това задължение е производно на фактическата компетентност по отношение на пенсиите [8].

26. Запитващата юрисдикция обаче иска да установи от кой момент нидерландската пенсия на г-жа Fischer-Lintjens трябва да се счита за „платима“ по смисъла на член 27 от Регламент № 1408/71, за да може да констатира прехвърлянето на компетентност в полза на Кралство Нидерландия, държавата членка на пребиваване на г-жа Fischer-Lintjens, считано от 1 май 2006 г.

27. Този въпрос се обяснява с оглед на особените обстоятелства на случая в главното производство, доколкото е налице разминаване във времето между момента на вземане на решението на SVB за установяване на правото на пенсия и датата на първото плащане на пенсията, а именно 8 ноември 2007 г., от една страна, и момента, в който това решение влиза в сила, а именно с обратно действие от 1 май 2006 г., или една година преди подаването на заявлението на г-жа Fischer-Lintjens пред SVB, с което тя иска да ѝ бъде отпусната пенсия в Нидерландия, от друга страна.

28. Заинтересованите страни предлагат да се даде еднозначен отговор на този въпрос в смисъл, че определящ фактор за установяването на момента, от който дадена пенсия е „платима“ по смисъла на член 27 от Регламент № 1408/71, е началната дата на изплащането на посочената пенсия, отпусната с обратно действие, в случая от 1 май 2006 г. Като се позовават на решението Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264), тези страни поддържат по същество, че фактическото право на получаване на тази пенсия не е засегнато по никакъв начин от факта, че пенсията е отпусната с обратно действие.

29. Мога да се съглася с тази позиция, доколкото е сигурно, че въпросната пенсия *действително е платена* за началния ѝ период, а именно считано от 1 май 2006 г., което запитващата юрисдикция трябва да провери.

30. В подкрепа на решение в този смисъл могат да се изтъкнат няколко аргумента, изведени от практиката на Съда и от защитата на правата на заинтересованите лица.

31. Като изхожда от систематичното тълкуване на Регламент № 1408/71, Съдът пояснява в решение Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264), що се отнася по-специално до член 27 от Регламент № 1408/71, че посоченият по-горе акцесорен характер на покриването на разходите за обезщетенията в натура по отношение на фактическата компетентност в областта на пенсиите предполага, че отговорността за покриването на тези разходи не може да се възложи на институция на държава членка, която има само евентуална компетентност в областта на пенсиите. Според Съда от това следва, че позоваването на платими пенсии в член 27, също както в членове 28 и 28а от Регламент № 1408/71, се отнася до пенсиите, които са „действително изплатени на заинтересованото лице“ [9].

32. Съдът е трябвало да поясни обхвата на членове 27, 28 и 28а от Регламент № 1408/71 в посочения по-горе смисъл в контекст, в който държавата членка на пребиваване на получателя на пенсия от друга държава членка иска от него да плаща вноски за пенсионно и социално осигуряване само на основание на мястото му на пребиваване. Държавата членка на пребиваване, в случая Република Финландия, приема, че за освобождаване от задължението за плащане на осигурителни вноски не е достатъчно заинтересованото лице да представи

8 — Вж. в този смисъл решение Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264, т. 46 и 47) и решение Van der Helder и Farrington (C-321/12, EU:C:2013:648, т. 44 и 47).

9 — Решение Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264, т. 47).

удостоверение за това, че нито е искало, нито е получавало пенсия в тази държава членка. Съдът отхвърля доводите на финландските органи, че заинтересованото лице трябва освен това да докаже, че не разполага с никакво (теоретично) право на пенсия във Финландия, и подчертава изискването за действително изплащане на пенсията на заинтересованото лице, за да може държавата членка да изисква плащане на социалноосигурителни вноски.

33. В настоящия случай няма съмнение, че пенсията, която г-жа Fischer-Lintjens е получавала в Нидерландия, действително ѝ е била изплатена. Следователно в настоящото дело не се поставя отново въпросът за съществуващото общо противопоставяне между теоретичното право на пенсия и конкретизацията на това право чрез действителното изплащане на пенсията, както в посоченото дело Rundgren. С други думи, решението Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264) представлява добра отправна точка за разсъжденията, които трябва да се направят с оглед на отговора на първия въпрос на запитващата юрисдикция, но не е достатъчно за цялостен отговор на този въпрос.

34. В крайна сметка считам, че поставеният въпрос изисква да се установи дали член 27 от Регламент № 1408/71 допуска възможността държавата членка да реши, че дадена пенсия може да бъде „действително изплатена“ за период, предхождащ датата на формалното установяване на правото на пенсия от страна на компетентните органи на тази държава членка.

35. Всъщност важно е да се припомни, че SVB се основава на член 16, параграф 2 от AOW, за да придаде обратно действие за период от една година, считано от подаването на заявлението на г-жа Fischer-Lintjens, на решението си от 8 ноември 2007 г. за установяване на правото на пенсия на това лице в Нидерландия.

36. На пръв поглед, доколкото е била „действително изплатена“ едва след решението от 8 ноември 2007 г., може да изглежда, че пенсията следователно е била „платима“ по смисъла на член 27 от Регламент № 1408/71 едва след това решение.

37. Според мен обаче това тълкуване не може да се приеме. В решение Rundgren (C-389/99, EU:C:2001:264) по същество се пояснява, че пенсията е „платима“ само след като е била установена от компетентната институция на държава членка, евентуално вследствие на заявление в този смисъл, и след това е била действително изплатена от посочената институция. Това не означава, че непременно е налице съответствие между момента на установяване на пенсията и този, от който тя е платима в смисъл „действително изплатена“. Когато пенсията е установена, тя може да бъде установена с обратно действие. В този случай компетентната институция установява, че пенсията е била платима преди нейното решение, но по обективни причини, които в случая са свързани по-специално с подаването и обработката на заявление от страна на осигурено лице, е била изплатена едва по-късно. Все пак, доколкото действителното изплащане покрива определен период, а именно периода, считано от момента на установяване на пенсията, последната би трябвало според мен да се счита за „платима“ през целия този период.

38. Както правилно подчертава германското правителство, ако в случая по главното производство се приеме за релевантен моментът на приемането на решението от 8 ноември 2007 г., компетентността във времето на дадена държава членка по отношение на пенсиите ще зависи от бързината на обработката на заявленията, подадени до националните администрации.

39. Както обаче Съдът многократно е пояснявал, прилагането на въведената с Регламент № 1408/71 система от стълкновителни норми зависи само от обективното положение, в което се намира заинтересованото лице[10].

10 — Вж. по-специално решение Van Delft и др. (C-345/09, EU:C:2010:610, т. 52) и решение Сомова (C-103/13, EU:C:2014:2334, т. 55).

40. Както не допуска осигуреното лице да се отклони или откаже от прилагането на механизма, установен с Регламент № 1408/71, по-специално с член 27[11], този регламент не позволява на държавите членки да предоставят на дискреционната преценка на своите администрации момента, считано от който трябва да се установи прехвърляне на компетентност между две държави членки в посочената в този член хипотеза.

41. Тези стълкновителни норми на Регламент № 1408/71 всъщност имат за цел да се осигури постоянна защита на всяко осигурено лице, за което се прилага този регламент, без да се предоставя възможност за избор на съответните осигурени лица или на компетентните институции на държавите членки[12].

42. Освен това допускането на обратно действие на правото на пенсия и на изплащането на същата за периода преди приемането на решението, с което формално се установява наличието на това право, е в съответствие със зачитането на правата на социалноосигурените лица и непрекъснатостта на осигурителното им покритие, с цел да се постигне неутралност на прехвърлянето на компетентност в областта на пенсиите между две държави членки от гледна точка на получаването на социалните обезщетения.

43. Ето защо поканвам Съда да тълкува член 27 от Регламент № 1408/71 в смисъл, че понятието „платима“ обхваща и периода, през който заинтересованото лице има право на пенсия, независимо от момента на формалното установяване на това право, доколкото тази пенсия действително е изплатена за посочения период, включително с обратно действие.

44. Ако Съдът възприеме това тълкуване, ще следва да се пристъпи към разглеждане и отговор на втория преюдициален въпрос, отправен от запитващата юрисдикция.

Б– *По втория преюдициален въпрос*

45. С втория си въпрос, който е централен за главното производство, запитващата юрисдикция иска да се установи съвместимостта с правото на Съюза на национална правна уредба като член 5, параграф 5 от Zvw, съгласно която здравното осигуряване може да се предостави с обратно действие само за период до четири месеца преди възникването на задължението за осигуряване. С оглед на това запитващата юрисдикция счита, че е налице празнина между прехвърлянето на компетентност в полза на Кралство Нидерландия в съответствие с член 27 от Регламент № 1408/71 и (задължителното) здравно осигуряване в тази държава членка.

46. Докато според германското правителство ограничаването на обратното действие на здравното осигуряване до четири месеца противоречи на целта за координиране на системите за социална сигурност на държавите членки, SVB, нидерландското правителство и Комисията по същество считат, че изтъкнатата от запитващата юрисдикция празнина е последица от нарушението от страна на г-жа Fischer-Lintjens на задължението ѝ да уведоми компетентните органи, доколкото е била длъжна да има здравна осигуровка в Нидерландия, считано от 1 май 2006 г., в съответствие с раздел C, точка 1, буква а) от приложение VI към Регламент № 1408/71 и с нидерландското законодателство.

47. Според посочените заинтересовани страни г-жа Fischer-Lintjens не може да противопостави на тези доводи твърдение за защита на оправдани правни очаквания чрез запазване на валидността на удостоверението по член 21, тъй като то има декларативен характер и е издадено въз основа на неточна информация. Във всички случаи SVB и нидерландското

11 — Вж. по аналогия, по отношение на член 28, параграф 1 от Регламент № 1408/71, решение Сомова (C-103/13, EU:C:2014:2334, т. 55 и 56).

12 — Вж. в този смисъл решение Сомова (C-103/13, EU:C:2014:2334, т. 54 и 55 и цитираната съдебна практика).

правителство твърдят, че правото на Съюза допуска ограничаване във времето на обратното действие на здравното осигуряване. В Нидерландия правото на обезщетение било налице само при условие че социалноосигуреното лице има здравна осигуровка, която в тази държава членка нямала обществен характер, а представлявала гражданскоправна застраховка за вреди, предназначена да покрие рисковете при настъпване на бъдещи събития, която трябва да се сключи с частноправно дружество и за която възможността за сключване на застрахователния договор с обратно действие била ограничена с цел да се спази принципът на солидарност, а това обосновавало евентуалния ограничителен характер на тази национална мярка.

48. Считам, че доводите на посочените три заинтересовани страни не са напълно убедителни.

49. Споделям твърдението, че член 27 от Регламент № 1408/71 безспорно припомня правото на получателя на пенсия съгласно законодателството на две или повече държави членки, едно от които е това на държавата членка, на чиято територия пребивава, да получава обезщетения съгласно законодателството на последната държава членка, като при необходимост се вземат под внимание разпоредбите на приложение VI от посочения регламент. Действително, точка 1, буква а), подточка i) от раздел C, озаглавен „Здравно осигуряване“, от това приложение предвижда, че „[щ]о се отнася до правото на обезщетения в натура съгласно законодателството в Нидерландия, лицата, които имат право на [посочените] обезщетения, [са тези], които са задължени да започнат да се осигуряват при здравноосигурително дружество, съгласно член 2 от [Zvw]“, докато в буква б) от същата точка 1 се пояснява, че „[л]ицата, посочени в буква а), подточка i), следва, в съответствие с разпоредбите на [Zvw, да] започнат да се осигуряват при здравноосигурително дружество […]“.

50. Следователно няма съмнение, че за да получава обезщетения в натура за сметка на Кралство Нидерландия — държава членка на пребиваване на г-жа Fischer-Lintjens, считано от 1 май 2006 г. — последната е била длъжна да започне да се осигурява към здравноосигурителен институт в съответствие с раздел C, точка 1, буква а), подточка i) и буква б) от приложение VI към Регламент № 1408/71 и разпоредбите на Zvw.

51. Приемам също, че социалноосигурено лице, каквато е г-жа Fischer-Lintjens, не може да се противопостави на тази констатация, като се основе на оправдани правни очаквания, изведени от продължаването на валидността на удостоверение, подобно на удостоверението по член 21, което е издадено от Cvz през октомври 2006 г. и което потвърждава, към онзи момент, освобождаването на г-жа Fischer-Lintjens от задължението ѝ да се осигурява към нидерландски здравноосигурителен институт и да плаща вноски за социално осигуряване в Нидерландия. Всъщност, както твърдят SVB и Комисията, това удостоверение има чисто декларативен характер, доколкото представлява само превод на формуляр E 121, по отношение на който Съдът се е произнесъл в този смисъл [13]. Впрочем от представените от запитващата юрисдикция материали личи, че това удостоверение е издадено само за периода до 31 декември 2010 г., при условие че „обстоятелствата останат непроменени“.

52. Не мога да приема обаче тезата на същите тези заинтересовани страни, че положение като това в главното производство представлява в крайна сметка само последица от пропуска на социалноосигуреното лице да предаде на компетентните институти необходимата информация относно личното му положение, а не следва от наложените от нидерландското законодателства ограничения на обратното действие на здравното осигуряване, което е задължително за получателя на пенсия, отпускана от Кралство Нидерландия, който пребивава в тази държава членка, за да може да получава обезщетения в натура за сметка на тази държава.

13 — Вж. решение Van Delft и др. (C-345/09, EU:C:2010:610, т. 62).

53. Всъщност, както накратко посочва запитващата юрисдикция, лице, на което нидерландските органи са отпуснали пенсия с обратно действие от повече от четири месеца, считано от датата на подаване на заявлението за получаване на тази пенсия, във всички случаи и по-специално когато до този момент е било здравно осигурено за сметка на друга държава членка, няма да може да получи здравна осигуровка в Нидерландия с обратно действие, което да съответства на период, надхвърлящ четири месеца.

54. В случая на г-жа Fischer-Lintjens, макар да е уведомила компетентните институти още на 8 ноември 2007 г., датата на приемане на решението на SVB, установяващо правото ѝ на пенсия в Нидерландия с обратно действие от 1 май 2006 г., тя е можела да сключи договор за здравна осигуровка най-рано от юли 2007 г., доколкото член 5, параграф 5 от Zvw ограничава обратното действие на здравното осигуряване до четири месеца.

55. Независимо от евентуалното късно представяне на информация от страна на г-жа Fischer-Lintjens — въпрос, който ще разгледам по-късно — според мен обстоятелството, че местно лице, което получава пенсия, отпусната от Кралство Нидерландия и което съгласно член 27 от Регламент № 1408/71 във връзка с раздел C, точка 1, буква а), подточка i) и буква б) от приложение VI към този регламент е длъжно да се осигурява към здравноосигурителен институт в тази държава членка, не може да изпълни изцяло това задължение поради ограничения, установени от законодателството на същата държава членка, засяга полезното действие на системата, установена с Регламент № 1408/71, и на задълженията, наложени на социалноосигурените лица по силата на този регламент.

56. Както вече припомних, прилагането на въведената с Регламент № 1408/71 система от стълкновителни норми зависи само от обективното положение, в което се намира съответното социалноосигурено лице. Тъй като тези стълкновителни норми са задължителни както за държавите членки, така и за заинтересованите лица, първите не могат да лишат вторите от възможността да изпълнят изцяло задълженията си по посочения регламент. Според мен в настоящия случай Кралство Нидерландия не може да лиши местно лице от възможността да изпълни задължението си да се осигури към здравноосигурителен институт, считано от момента, в който тази държавата членка става компетентна по отношение на изплащането на пенсия в полза на това осигурено лице и отговорността за социалните обезщетения, които са му предоставени, както и за събирането на социалноосигурителните вноски, които същото дължи.

57. Ако се предостави такава свобода на действие на държавите членки, това би довело до лишаване на лица, обхванати от приложното поле на Регламент № 1408/71, от защита в областта на социалната сигурност, поради липса на приложимо спрямо тях законодателство [14]. Положението на г-жа Fischer-Lintjens е много показателно за този риск, тъй като здравното ѝ осигуряване към компетентните германски институции е прекратено с обратно действие, считано от 1 май 2006 г., докато тя е можела да сключи договор за здравно осигуряване в Нидерландия в най добрия случай едва считано от юли 2007 г., въпреки че компетентността да ѝ отпуска пенсия и свързаните с това социални обезщетения съгласно Регламент № 1408/71 преминава върху последната държава членка считано от 1 май 2006 г.

58. Твърдението на нидерландското правителство, че ограничаването на обратното действие на здравното осигуряване до четири месеца се обосновава от необходимостта да се гарантира спазването на установения със системата принцип на солидарност и да се предотвратят злоупотребите, ми изглежда ирелевантно в контекст като този на случая в главното производство.

14 — По аналогия вж. по-специално решение Kuusijärvi (C-275/96, EU:C:1998:279, т. 28).

59. Всъщност, доколкото това осигуряване е задължително, а обратното му действие е допустимо по принцип съгласно самото нидерландско законодателство и доколкото в делото по главното производство липсват данни г-жа Fischer-Lintjens да е имала намерение да използва недобросъвестно разпоредбите на правото на Съюза[15], Кралство Нидерландия не може да лиши лицата, за които се прилага Регламент № 1408/71, от възможността да изпълнят задълженията си по този акт, за да могат да се ползват изцяло от правата, предоставени им с този регламент, а именно, в настоящия случай, правото да получат здравноосигурително покритие от момента, в който тази държава членка е станала компетентна с обратна сила, считано от 1 май 2006 г., да отпуска пенсията, платима на г-жа Fischer-Lintjens, и да ѝ предоставя социални обезщетения[16].

60. Това тълкуване не се опровергава от преценката, която Съдът прави в точка 76 от решение Van Delft и др.(C-345/09, EU:C:2010:610), че солидарността на такава национална схема за социална сигурност (и в този случай става въпрос за нидерландската схема) трябва да бъде гарантирана по обвързващ начин от всички обхванати от нея социалноосигурени лица, независимо от индивидуалното поведение, което всеки от тях може да възприеме според личните си параметри.

61. Всъщност, от една страна, тези съображения се отнасят до удържане на социалноосигурителни вноски от социалноосигурените лица в полза на компетентните национални институции на държавата членка, чиято правна уредба е основание за наличието на право на социални обезщетения, задължение, което в случая не е оспорено, доколкото Кралство Нидерландия става платец на пенсия и отговаря за предоставянето на социални обезщетения на социалноосигурено лице, каквато е г-жа Fischer-Lintjens. От друга страна, съображенията на Съда в посоченото решение Van Delft и др. имат за цел да припомнят, че стълкновителни норми, предвидени в членове 28 и 28a от Регламент № 1408/71, са задължителни за социалноосигурените лица и те следователно не могат да избегнат плащането на удръжките за социално осигуряване, предвидени от законодателството на държава членка, която отговаря за изплащането на пенсия или за предоставянето на обезщетение в натура в полза на социалноосигурените лица. Според мен обаче именно такова е обективното положение, което следва от стълкновителната норма, предвидена в член 27 от Регламент № 1408/71 и в раздел C, точка 1, буква a), подточка i) и буква б) от приложение VI към същия регламент, която налага на държави членки, които допускат принципа на обратно действие на частноправните договори за здравно осигуряване, да предвидят обратното им действие по такъв начин, че да съответства точно на това обективно положение и да позволи на социалноосигурените лица да упражнят изцяло своите права, които произтичат от това положение.

62. Що се отнася до прекъсването на здравноосигурителното покритие на г-жа Fischer-Lintjens между ноември 2007 г. и 1 юли 2010 г., не съм убеден в обосноваността на обясненията на Комисията, която припомня задълженията за уведомяване съгласно член 84a, параграф 1 от Регламент № 1408/71, наложени на лицата, обхванати от приложното му поле, и приема, че г-жа Fischer-Lintjens не е изпълнила тези задължения, поради което тя трябвало да понесе всички последици от това неизпълнение.

15 — По-конкретно, от акта за преюдициално запитване личи, че до изменението на положението ѝ с обратна сила г-жа Fischer-Lintjens е продължила да плаща вноските си за социално осигуряване към DAK, компетентната институция на Федерална република Германия.

16 — Допълнителният аргумент на нидерландското правителство, че договорите, сключени с частноправни осигурителни дружества, се основавали на индивидуална преценка на рисковете и следователно не можели да имат обратно действие за повече от четири месеца, според мен е спорен. Всъщност, от една страна, доколкото обратното действие е допустимо по принцип, този риск вече представлява твърде относителен критерий. От друга страна, както посочва генералният адвокат Jääskinen в бележка под линия 22 от заключението си по дело Van Delft и др. (C-345/09, EU:C:2010:438), нидерландската схема на задължително осигуряване представлява система, която задължава, от една страна, осигурените лица да се осигуряват срещу някои рискове, и от друга страна, осигурителите да предоставят типови договори, покриващи основните грижи, без да се прави индивидуална преценка на рисковете.

63. Всъщност Комисията не спори, че член 84a, параграф 1 от Регламент № 1408/71 се отнася до компетентните институции на държавите членки, които с оглед на принципа на добра администрация трябва да отговорят на всички заявления в разумен срок и „в тази връзка предоставят на заинтересованите лица всякаква информация, която е необходима за упражняване на предоставените им с [Регламент № 1408/71] права“.

64. Считам, че в настоящия случай това задължение трябва да се преценява в контекста на схемата на задължително здравно осигуряване в Нидерландия, която не предвижда право на обществено здравно осигуряване, а задължава съответните лица да предприемат действия за сключване на договори за такова осигуряване с частноправни осигурителни дружества.

65. Според мен в този контекст в съответствие с член 84a, параграф 1 от Регламент № 1408/71 компетентната нидерландска институция, в случая SVB, е трябвало да предостави на г-жа Fischer-Lintjens необходимата информация едновременно със съобщаването на решението от 8 ноември 2007 г. в отговор на заявлението на последната за получаване на пенсия в Нидерландия, така че г-жа Fischer-Lintjens да разбере, че трябва да сключи договор за здравно осигуряване с частноправно осигурително дружество, за да може да се ползва изцяло от правата, предоставени ѝ с Регламент № 1408/71. Въпреки че случаят изглежда не е бил такъв, във всички случаи това следва да се провери от запитващата юрисдикция.

66. Ако компетентните институции бяха изпълнили това просто задължение и независимо от вече разгледаните законодателни ограничения за обратното действие на здравното осигуряване, г-жа Fischer-Lintjens най-вероятно е щяла да предприеме незабавно необходимите действия, за да сключи такъв осигурителен договор и така да избегне прекъсването на здравноосигурителното ѝ покритие за въпросния период, считано от ноември 2007 г.

67. С оглед на тези съображения считам, че на втория преюдициален въпрос следва да се отговори в смисъл, че държава членка, която предоставя пенсия с обратно действие на социалноосигурено лице, за което се прилагат член 27 от Регламент № 1408/71 и раздел C, точка 1, буква a), подточка i) и буква б) от приложение VI към същия регламент трябва да даде възможност на посоченото социалноосигурено лице да сключи договор за задължително здравно осигуряване със същото обратно действие, така че да съответства на обективното положение, което следва от прилагането на тези разпоредби на Регламент № 1408/71.

III – **Заключение**

68. Поради всички изложени по-горе съображения предлагам на Съда да даде следния отговор поставените от Centrale Raad van Beroep преюдициални въпроси:

„1. Член 27 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „платима“ обхваща периода, през който заинтересованото лице има право на пенсия, независимо от момента на формалното установяване на това право, доколкото тази пенсия действително е изплатена за посочения период, включително с обратно действие.

2. Държава членка, която предоставя пенсия с обратно действие на социалноосигурено лице, за което се прилагат член 27 от Регламент № 1408/71 и раздел C, точка 1, буква a) подточка i) и буква б) от приложение VI към същия регламент трябва да даде възможност на посоченото социалноосигурено лице да сключи договор за задължително здравно осигуряване със същото обратно действие, така че да съответства на обективното положение, което следва от прилагането на тези разпоредби на Регламент № 1408/71“.